

पुणे मेट्रो रेल प्रकल्प टप्पा-१ प्रकल्पाच्या सुधारित
पूर्णत्व खर्चास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक : पीआरडी-३३२३/प्र.क्र.४४/नवि-७,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : ०४ जानेवारी, २०२४

संदर्भ:-

१. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. पीएमआर-३३१६/प्र.क्र.१३२/नवि-७, दिनांक २३.१२.२०१६
२. नगर विकास मंत्रालय, भारत सरकार यांचे क्र. K-१४०११/११/२०१५-MRTS-IV, दिनांक ०९.०१.२०१७.
३. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. पीआरडी-३३१७/प्र.क्र.३२/नवि-७ दिनांक ३१.०७.२०१७.

प्रस्तावना :-

पुणे मेट्रो रेल्वे टप्पा-१ प्रकल्पास राज्यशासनाने दिनांक २३ डिसेंबर, २०१४ रोजी मान्यता दिली आहे. त्याचप्रमाणे, केंद्र शासनाने दिनांक ०९.०१.२०१७ रोजीच्या आदेशान्वये मान्यता प्रदान केली आहे. सदर प्रकल्पातील केंद्र व राज्य शासनाचा सहभाग हा समभाग (Equity) व दुय्यम कर्ज सहाय्य स्वरूपात आहे. तसेच या प्रकल्पात पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका व पुणे महानगरपालिका यांचे सहाय्य देखील घेण्यात आले आहे. सदर प्रकल्पासाठी युरोपियन इन्वेस्टमेंट बँक (इआयबी) व फ्रान्स डेव्हलपमेंट एजन्सी (एएफडी) या बाह्य वित्तीय संस्थांकडून केंद्र शासनामार्फत कर्ज घेण्यात आले आहे. अशा प्रकारचा सर्व निधी हा सदर प्रकल्प अंमलबजावणी संस्था, महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि. (महामेट्रो) या विशेष हेतू वाहन कंपनीकडे सुपूर्द करण्यात येत आहे. सदर प्रकल्पास राज्य शासनाने निकडीचा सार्वजनिक प्रकल्प व महत्वकांक्षी नागरी वाहतूक प्रकल्प म्हणून घोषित केलेला आहे. सदर प्रकल्पाची अंमलबजावणी महामेट्रोमार्फत अंमलबजावणीच्या अंतिम टप्प्यात असून माहे डिसेंबर, २०२३ अखेर प्रकल्प पूर्णत्वास येणे अपेक्षित आहे. सद्यस्थितीत सदर प्रकल्पाची भौतिक प्रगती ९० टक्के साध्य झाली आहे. पुणे मेट्रो प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने केंद्र शासन, राज्य शासन व महामेट्रो यांच्या दरम्यान माहे जुलै, २०१७ मध्ये त्रिपक्षीय सामंजस्य करारनामा करण्यात आलेला आहे. उक्त त्रिपक्षीय सामंजस्य करारनाम्यास संदर्भाधीन शासन निर्णय दि. ३१.०७.२०१७ अन्वये कार्यान्तर् मंजूरी दिली आहे.

सदर प्रकल्पाच्या एकूण ३३.२८ कि.मी. लांबीपैकी दिनांक ०६.०३.२०२२ रोजी १२ कि.मी., दिनांक ०१.०८.२०२३ रोजी ११.६६ कि.मी असे एकूण २३.६६ कि.मी लांबीच्या मेट्रो मार्गिकेचे कार्यान्वयन सुरु केले आहे. प्रकल्पाची उर्वरित ९.६२ कि.मी. मार्गिका लवकरच कार्यान्वित होणे अपेक्षित आहे.

पुणे मेट्रो रेल प्रकल्पाच्या खर्चामध्ये वाढ होत असल्याने महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि., नागपूर यांनी सुधारित खर्चाचा प्रस्ताव शासनास सादर केला आहे. त्यानुषंगाने सुधारित खर्चाच्या प्रस्तावास राज्य शासनाकडून मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुषंगाने शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि., नागपूर यांनी केलेल्या विनंतीच्या अनुषंगाने पुणे मेट्रो टप्पा-१ प्रकल्पाच्या सुधारित प्रकल्प पूर्णत्व खर्चास पुढीलप्रमाणे मान्यता देण्यात येत आहे:-

- (१) पुणे मेट्रो टप्पा-१ प्रकल्पाचा मूळ प्रकल्प पूर्णत्व खर्च रु.११४२० कोटी यामध्ये वाढ झाल्याने महामेट्रोने सादर केलेल्या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने रु. १३६५६.२२ कोटी या सुधारित प्रकल्प किंमतीस प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

- (२) सोबतच्या परिशिष्ट-अ येथे नमूद केलेल्या रु. १३६५६.२२ कोटी सुधारित खर्चाच्या वित्तीय सहभाग आराखड्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- (३) सदर प्रकल्पासाठी राज्य शासकीय/निमशासकीय संस्थांच्या जमिनी व्यतिरिक्त केंद्र शासन/खाजगी जमिनीच्या भूसंपादनाकरीता रु. २६१.७० कोटी, हडपसर व विमान नगर येथे करावे लागणाऱ्या अतिरिक्त पुनर्वसन खर्चाकरिता रु. २२८.८१ कोटी, तसेच केंद्र व राज्य करांकरीता रु. १११.०६ कोटी अशी एकूण रु. ६०१.५९ कोटी अतिरिक्त रक्कम महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि. ला राज्य शासनाकडून बिनव्याजी दुय्यम कर्ज देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- (४) सदर प्रकल्पासाठी आगाऊ ताबा घेतलेल्या राज्य शासकीय/निमशासकीय संस्थांच्या जमिनींची मूळ किंमत व पुनर्मूल्यांकित किंमत यातील फरकाची रु. २४८.२१ कोटी रक्कम राज्य शासनाकडून रोख स्वरूपात वाढीव निधी देण्याऐवजी महामेट्रोला आगाऊ ताबा दिलेल्या उक्त जमिनींची रु. २४८.२१ कोटी किंमत सदर प्रकल्पातील राज्य शासनाचा हिस्सा (Non Cash) म्हणून ग्राह्य धरण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- (५) सदर प्रकल्पासाठी घेण्यात आलेल्या बाह्य कर्जाची व्याजासह परतफेडीची जबाबदारी महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लिमिटेडची राहिल.
- (६) सदर प्रकल्पाच्या सुधारित वित्तीय आराखड्यास मंजुरी देण्याच्या अनुषंगाने केंद्र शासनाशी आवश्यक तो पत्रव्यवहार करण्यास नगर विकास विभागास प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय नियोजन विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र.१९८/कार्यासन-१४४४, दिनांक २१.०८.२०२३ व वित्त विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र.०८/व्यय-३, दिनांक ०४.०१.२०२३ अन्वये प्राप्त अभिप्राय व मा.मंत्रीमंडळाच्या दि. १४.१२.२०२३ रोजी पार पडलेल्या बैठकीतील निर्णयानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२४०१०४१७५८३५५७२५ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(विजय चौधरी)
उपसचिव, महाराष्ट्र राज्य

प्रति,

१. मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, यांचे सचिव.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
३. मा. उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
४. मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त) यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
५. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
६. अपर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
७. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
८. प्रधान सचिव (नवि-१), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
९. प्रधान सचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१०. प्रधान सचिव (परिवहन), गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
११. प्रधान सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१२. प्रधान सचिव, विधी व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

१३. प्रधान सचिव (नवि-२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
१४. सचिव (वित्तीय सुधारणा), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
१५. विभागीय आयुक्त, पुणे विभाग, .
१६. आयुक्त, पुणे महानगरपालिका, पुणे.
१७. जिल्हाधिकारी, पुणे.
१८. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र मेट्रो रेल कॉर्पोरेशन लि. (महामेट्रो) नागपूर.
१९. महाव्यवस्थापक, पुणे महानगर परिवहन महामंडळ मर्यादित, पुणे.
२०. सह सचिव, नगर रचना, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
२१. संचालक, नगर रचना, मध्यवर्ती प्रशासकीय इमारत, पुणे.
२२. उप सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
२३. कार्यासन अधिकारी (नवि-२२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२४. निवड नस्ती (नवि-७).

परिशिष्ट-अ

सुधारित प्रकल्प पूर्णत्व खर्चाचा आराखडा:-

अ.क्र.	स्रोत	सुधारित सहभाग	
		वित्तीय सहभाग (रु. कोटी)	टक्केवारी
१	केंद्र शासनाचा समभाग	१३१०.००	११.७४%
२	केंद्र शासनाकडून केंद्रीय करांच्या ५०% दुय्यम कर्ज	६४४.००	५.७८%
३	केंद्र शासनाकडून एकूण	१९५४.००	१७.५२%
४	महाराष्ट्र शासनाचा समभाग	१३१०.००	११.७४%
५	राज्य शासनाकडून केंद्रीय करांच्या ५०% दुय्यम कर्ज	६४४.००	५.७८%
६	राज्य शासनाकडून एकूण	१९५४.००	१७.५२%
७	नागरी स्थानिक स्वराज्य (PMC & PCMC) संस्थांकडून अनुदान	२८.५०	०.२५%
८	द्विपक्षीय/बहुपक्षीय कर्ज	७२१७.९२	६४.७१%
९	एकूण प्रकल्प पूर्णत्वाची किंमत (भूसंपादनाची किंमत व राज्य शासनाचे कर वगळून)	१११५४.४२	१००%
१०	महाराष्ट्र शासनाकडून राज्य करांकरीता व पुनर्वसन व पुनर्वसाहतीकरण दुय्यम कर्ज	९०३.७९	
११	पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकेचे राज्य करांकरिता दुय्यम कर्ज	६४.८०	
१२	पुणे महानगरपालिकेचे राज्य करांकरिता दुय्यम कर्ज	२१४.१६	
१३	पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकेचे भूसंपादनाकरीता दुय्यम कर्ज	१८८.८०	
१४	पुणे महानगरपालिकेचे भूसंपादनाकरीता दुय्यम कर्ज	६२२.२२	
१५	पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकेचे पुनर्वसन व पुनर्वसाहतीकरण दुय्यम कर्ज	२८.२२	
१६	पुणे महानगरपालिकेचे पुनर्वसन व पुनर्वसाहतीकरण दुय्यम कर्ज	९३.२२	
१७	राज्य शासन/राज्य शासनाची कार्यालये/स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी आगाऊ ताब्याने हस्तांतरीत केलेल्या जमिनींची पुनर्मुल्यांकित किंमत (non cash)	२४८.२१	
१८	बांधकाम दरम्यान व्याजाकरिता महाराष्ट्र शासनाकडून अनुदान	१३९.००	
१९	एकूण सुधारीत प्रकल्प पूर्णत्व किंमत	१३६५६.२२	
